

نظام مفهومی قرآن گریم

ریشه‌ی ۱۵۲

ل

هو الحكيم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیم داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیرینا و شالوده‌ی آن، قرائی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرائی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرائی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرائی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموکوعی). هرچه هموکوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۵۲، «برء» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبه با تعداد هموکوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «برء» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «برء» می‌باشد. آمید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی
۱۳۸۹ شهریورماه
۱۴۳۱ رمضان المبارک

آین اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	ریشه
۱۵۲	برء
۳۱	تعداد تکرار
۱۹	تعداد مشتقات
۱۶۲	تعداد ریشه مرتبط

فهرست مشتقات

۱۷. فَنَبَرَأَ (۱)	(۲) تَبَرَّأَ	(۱) بَرِيُّونَ	(۱) بَارِئُكُمْ (۲)	(۱) أُبَرَّئُ (۱)
۱۸. مُبَرَّأُونَ (۱)	(۱) تَبَرَّأْنَا	(۹) بَرِيٌّ (۱)	(۱) بَرَاءَ (۱)	(۱) أُبَرِّئُ (۱)
	(۱) تُبَرَّئُ	(۱) بُرَاءَ (۱)	(۲) بَرَاءَةً (۲)	(۱) الْبَارِئُ (۱)
۱۹. نَبَرَأَهَا (۱)	(۱) فَبَرَأَهَا	(۱) تَبَرَّأُوا (۱)	(۱) بَرِيَّتَا (۲)	(۴) الْبَرِّيَّةَ (۲)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱۱۲. غفر (۴)	(۱) شر (۱)	(۱) حلم (۱)	(۱) اید (۱)	(۱) ابد (۱)
۱۱۳. غلب (۱)	(۶) شرك (۸۵)	(۱) حمل (۵۷)	(۲) ائی (۲۹)	(۲) ابراهیم (۵)
(۳) غوی (۱۱۴)	(۲) شطن (۸۶)	(۱) حی (۵۸)	(۶) ای (۳۰)	(۳) ابو (۳)
(۱) غیر (۱۱۵)	(۱) شمس (۸۷)	(۴) خبث (۵۹)	(۱) بدو (۲۱)	(۴) اثم (۲)
(۲) فری (۱۱۶)	(۶) شهد (۸۸)	(۳) خرج (۶۰)	(۶) برع (۳۲)	(۵) اخذ (۲)
(۱) فئی (۱۱۷)	(۲) شیء (۸۹)	(۱) خطء (۶۱)	(۲) برص (۲۳)	(۶) اخر (۱)
(۱) قبل (۱۱۸)	(۱) صلح (۹۰)	(۱) خلد (۶۲)	(۱) بنغ (۲۴)	(۷) اذن (۷)
(۲) قتل (۱۱۹)	(۲) صوب (۹۱)	(۳) خلق (۶۳)	(۱) بشر (۳۵)	(۸) اذی (۱)
(۱) قدس (۱۲۰)	(۱) صور (۹۲)	(۲) خوف (۶۴)	(۱) بعض (۲۶)	(۹) ارض (۲)
(۱) قرآن (۱۲۱)	(۱) صیر (۹۳)	(۵) خیر (۶۵)	(۱) بعض (۳۷)	(۱۰) اسرائیل (۲)
(۱) قراء (۱۲۲)	(۴) طیب (۹۴)	(۱) دون (۶۶)	(۱) بلغ (۳۸)	(۱۱) اسو (۱)
(۱) قطع (۱۲۳)	(۴) طیر (۹۵)	(۱) ذخر (۶۷)	(۳) بنو (۳۹)	(۱۲) اسی (۱)
(۳۰) قول (۱۲۴)	(۲) طین (۹۶)	(۱) ذکر (۶۸)	(۱) بهت (۴۰)	(۱۳) افل (۱)
(۷) قوم (۱۲۵)	(۲) ظلم (۹۷)	(۷) رب (۶۹)	(۱) بیت (۴۱)	(۱۴) اکل (۱)
(۳) کبر (۱۲۶)	(۲) عبد (۹۸)	(۴) رحم (۷۰)	(۸) بین (۴۲)	(۱۵) الله (۲۳)
(۳) کتب (۱۲۷)	(۱) عجز (۹۹)	(۱) رزق (۷۱)	(۴) تبع (۴۳)	(۱۶) الم (۱)
(۲) کنب (۱۲۸)	(۲) عجل (۱۰۰)	(۴) رسول (۷۲)	(۷) توب (۴۴)	(۱۷) الله (۲۶)
(۲) کرر (۱۲۹)	(۲) عنو (۱۰۱)	(۱) ری (۷۳)	(۱) توراة (۴۵)	(۱۸) امر (۱)
(۱) کرم (۱۳۰)	(۲) عنذ (۱۰۲)	(۱) روح (۷۴)	(۲) جرم (۴۶)	(۱۹) امن (۴)
(۱) کسب (۱۳۱)	(۱) عرو (۱۰۳)	(۷) رئی (۷۵)	(۱) جهنم (۴۷)	(۲۰) انجیل (۱)
(۷) کفر (۱۳۲)	(۱) عزز (۱۰۴)	(۱) زبر (۷۶)	(۱) جور (۴۸)	(۲۱) انس (۴)
(۱) کف (۱۳۳)	(۱) عصو (۱۰۵)	(۱) زین (۷۷)	(۲) جیء (۴۹)	(۲۲) ان (۳۳)
(۱) کلم (۱۳۴)	(۱) عصی (۱۰۶)	(۱) سبب (۷۸)	(۱) حق (۵۰)	(۲۳) اهل (۱)
(۲) کمه (۱۳۵)	(۲) عقب (۱۰۷)	(۱) سبح (۷۹)	(۱) حجج (۵۱)	(۲۴) اولاء (۲)
(۱) کهل (۱۳۶)	(۳) علم (۱۰۸)	(۱) سحر (۸۰)	(۲) حسر (۵۲)	(۲۵) اول (۲)
(۸) کون (۱۳۷)	(۱۲) عمل (۱۰۹)	(۲) سمو (۸۱)	(۲) حسن (۵۳)	(۲۶) اوه (۱)
(۱) مثل (۱۳۸)	(۱) عهد (۱۱۰)	(۲) سوء (۸۲)	(۱) حق (۵۴)	(۲۷) اوی (۲)
(۱) مریم (۱۳۹)	(۱) عیسی (۱۱۱)	(۱) شدد (۸۳)	(۲) حکم (۵۵)	

(۱) ۱۶۰. ولی	(۱) ۱۵۵. وحی	(۱) ۱۵۰. نذر	(۱) ۱۴۵. ملک
	(۲) ۱۵۶. وعد	(۳) ۱۵۱. نور	(۱) ۱۴۶. مهد
(۱) ۱۶۱. یسر	(۱) ۱۵۷. وكل	(۲) ۱۵۲. هیء	(۲) ۱۴۷. موت
	(۱) ۱۵۸. ولد	(۱) ۱۵۳. وجه	(۳) ۱۴۸. موسی
(۲) ۱۶۲. یوم	(۲۳) ۱۵۹. وله	(۲) ۱۵۴. وحد	(۱) ۱۴۹. نبء

فهرست آيات

١. {البقرة - ٥٤} وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمَ إِنَّكُمْ ظَلَمُونَ أَنفُسَكُمْ بِالْخَادِئِينَ الْعَجْلَ فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ ذِلِّكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ الْغَوَّابُ الرَّجِيمُ
٢. {البقرة - ٥٤} وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمَ إِنَّكُمْ ظَلَمُونَ أَنفُسَكُمْ بِالْخَادِئِينَ الْعَجْلَ فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ ذِلِّكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ الْغَوَّابُ الرَّجِيمُ
٣. {البقرة - ١٦٦} إِذَ تَرَكَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْأَنَّا كَرِهُ فَتَنَاهَىٰ مِنْهُمْ كَمَا تَرَكُوا مِنَا كَذَلِكَ يُرِيهُمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ الْكَارِ
٤. {البقرة - ١٦٧} وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْأَنَّا كَرِهُ فَتَنَاهَىٰ مِنْهُمْ كَمَا تَرَكُوا مِنَا كَذَلِكَ يُرِيهُمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ الْكَارِ
٥. {البقرة - ١٦٧} وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْأَنَّا كَرِهُ فَتَنَاهَىٰ مِنْهُمْ كَمَا تَرَكُوا مِنَا كَذَلِكَ يُرِيهُمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ الْكَارِ
٦. {آل عمران - ٤٩} وَرَسُولًا إِلَيْ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَحْكُمُ لَكُمْ مِّنَ الطَّيْنِ كَهْيَةَ الطَّيْرِ فَانْفَخْ فِيهِ فَيَكُونُ طِيرًا يَلِدُنَ اللَّهُ وَأَبْرَئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأَحْيِي الْمَوْتَىٰ يَلِدُنَ اللَّهُ وَأَنْبَكُمْ مِّمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدْخُلُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
٧. {النساء - ١١} وَمَنْ يَكْسِبْ حَطَبَيْهَ أَوْ إِنْمَاءَمَ يَرْمِ بِهِ بَرِيًّا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِنْمَاءَمِينًا
٨. {المائدة - ١١} إِذَا قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ بِعْنَقِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالْيَتَمِ إِذَا أَيْدَثْكَ بِرُوحِ الْفُدَيْسِ ثَلَّكَمُ الْكَاسِ فِي الْهَدْيِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّتْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالْمُؤْرَأَةَ وَالْأَنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطَّيْنِ كَهْيَةَ الطَّيْرِ يَلِدُنِي فَتَنَفَخُ فِيهَا فَتَكُونُ طِيرًا يَلِدُنِي وَأَبْرَئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ يَلِدُنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ يَلِدُنِي وَإِذْ كَفَقْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتُهُمْ بِآيَاتِنَا فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرُ مُبِينٍ
٩. {الأنعام - ١٩} قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بِيَنِي وَبَيْتَنِي وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرُكُمْ بِهِ وَمَنْ بَأْعَثَ أَنِّيْكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ آلَهَةً أُخْرَىٰ قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ وَإِنِّي بَرِيٌّ مَمَّا تُشْرِكُونَ
١٠. {الأنعام - ٧٨} فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بِإِزْغَةٍ قَالَ هَذَا رَأَى هَذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفْلَثَ قَالَ يَا قَوْمَ إِلَيْ بَرِيٍّ مَمَّا تُشْرِكُونَ
١١. {الأنفال - ٤٨} وَلَدَ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِلَيْ جَارٍ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَاعَتِ الْفِتَنَاتِ نَكَسَ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِلَيْ بَرِيٍّ مِنْكُمْ إِلَيْ أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ إِلَيْ أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَيْدُ الْعِقَابِ
١٢. {التوبه - ١} بَرِاعَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
١٣. {التوبه - ٣} وَأَذَانٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحِجَّةِ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيٌّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَإِنْ تَوَلَّتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنِّكُمْ عَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهُ وَبَشَّرَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعِدَابِ الْعِقَابِ
١٤. {التوبه - ١١} وَمَا كَانَ أَسْتَفْقَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مُوعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَرَكَ إِلَيْهِ تَرَكًا مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهُ حَلِيمٌ
١٥. {يوحنا - ٤١} وَإِنْ كَذَبُوكَ قَفْلُ لِي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ بَرِيُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيٌّ مِمَّا تَعْمَلُونَ
١٦. {يوحنا - ٤١} وَإِنْ كَذَبُوكَ قَفْلُ لِي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ بَرِيُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيٌّ مِمَّا تَعْمَلُونَ
١٧. {هود - ٣٥} أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ فُلْ إِنْ أَفْتَرْتُهُ فَعَلَيْ إِحْرَاجِي وَأَنَا بَرِيٌّ مِمَّا تُنْجِرُونَ
١٨. {هود - ٥٤} إِنْ تَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلَهَتِنَا يُسْوِعُ قَالَ إِنِّي أَشْهُدُ اللَّهَ وَأَشْهُدُوا إِلَيْ بَرِيٍّ مِمَّا تُشْرِكُونَ
١٩. {يوسف - ٥٣} وَمَا أَبْرَئُ تَقْبِي إِنَّ النَّفَسَ لَأَمَارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحَمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَّحِيمٌ
٢٠. {النور - ٢٦} الْحَبِيبَاتُ لِلْحَبِيبِينَ وَالْحَبِيبُونَ لِلْحَبِيبَاتِ وَالظَّبَابُاتُ لِلظَّبَابِينَ وَالظَّبَابُونَ لِلظَّبَابَاتِ أُولَئِكَ مُبَرَّعُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرُزْقٌ كَرِيمٌ
٢١. {الشعراء - ٦١} قَلْ إِنْ عَصَوْكَ قَفْلُ إِلَيْ بَرِيٍّ مِمَّا تَعْمَلُونَ
٢٢. {القصص - ٦٣} قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْعُولُ رَبَّنَا هُوَ لَأَعْلَمُ الَّذِينَ أَعْوَيْنَا أَعْوَيْنَا هُمْ مَغْفِرَةٌ وَرُزْقٌ

٤٣. {الأحزاب - ٦٩} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آتَوْا مُوسَى فَبَرَأَ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا
٤٤. {الزخرف - ٢٦} وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنِّي بَرَأَ مِمَّا تَعْبُدُونَ
٤٥. {القمر - ٤٣} أَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ أُولَئِكُمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الرُّبُرِ
٤٦. {الحديد - ٤٤} مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّنْ قَبْلِ أَنْ تُبَرَّأُوهُ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ
٤٧. {الحاشر - ١٦} كَمَلَ الشَّيْطَانُ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيٌّ مِّنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ
٤٨. {الحاشر - ٤٤} هُوَ اللَّهُ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْمُصَوَّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
٤٩. {المتحنة - ٤} قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بَرَأَءُونَا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبْدَاهَا حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ إِلَّا قَوْلُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَنَّهُ سَتُغْفَرِنَ لَكَ وَمَا أَمْلَى لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ عَرَبَنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَتَنْبَنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ
٥٠. {البينة - ٦} إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ حَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمُ شَرُّ النَّارِ
٥١. {البينة - ٧} إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمُ خَيْرُ النَّارِ